

Міністерство освіти і науки України

Харківський державний університет
харчування та торгівлі

Кафедра міжнародної економіки

Т.В. ШТАЛЬ, О.О. ТИЩЕНКО

ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Методичні рекомендації до семінарських та практичних
занять для студентів денної та заочної форми навчання
напряму підготовки 7.03050301 «Міжнародна
економіка»

Харків

2013

УДК 339.97(083.13)

ББК 65.52

Ш 78

Авторський колектив:

Т.В. Шталь, О.О. Тищенко

Рецензенти:

д-р екон. наук, проф. О.Б. Чернега
канд екон. наук, проф. Л.О. Попова

Затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки ХДУХТ, протокол № 3 від 11 жовтня 2013 року.

Рекомендовано навчально-методичною комісією економічного факультету ХДУХТ, протокол № 2 від 30 жовтня 2013 року.

Глобальна економіка: методичні рекомендації до семінарських Ш 78 та практичних занять для студентів денної та заочної форми навчання напрям підготовки «Міжнародна економіка» / Т.В. Шталь, О.О. Тищенко. – Харків: Видавництво «Форт», 2013. – 50 с.

На засадах модульного підходу до викладання навчальної дисципліни «Глобальна економіка» методичні рекомендації включають теоретичний (у формі проблемних питань) та практичний (у формі тестів) матеріал для вивчення курсу, що дозволяє сформувати та закріпити на семінарських заняттях теоретичні знання, уміння та практичні навички у галузі глобальної економіки.

УДК 339.97(083.13)

ББК 65.52

© Шталь Т.В., О.О. Тищенко, 2013
© Харківський державний університет
харчування та торгівлі, 2013

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Зміст тем дисципліни	7
Навчально-методичне забезпечення тем дисципліни	13
Змістовний модель 1. Сучасні параметри глобального економічного розвитку	13
Тема 1. Економічна сутність глобалізації	13
Тема 2. Державне регулювання в умовах глобалізації	23
Тема 3. Глобалізація світового ринку	28
Тема 4. Глобальні проблеми світової економіки	36
Змістовний модуль 2. Функціонування світових ринків в умовах глобального середовища	42
Тема 5. Міжнародна торгівля в системі глобальної економіки	42
Тема 6. Міжнародний туризм в глобальній економіці	43
Тема 7. Міжнародна освіта в глобальному середовищі	44
Тема 8. Україна в глобальних вимірах	48
Рекомендована література	49

ВСТУП

Сучасна міжнародна економіка все більше набуває глобального характеру. Це спричинило багато суттєвих змін: виникнення і поширення наднаціональних структур (транснаціональних корпорацій і банків, міжнародних організацій, регіональних угруповань), більш тісний зв'язок між всіма суб'єктами світової економіки, підвищення її на якісно новий рівень.

В умовах глобалізації кожна країна, яка хоче мати конкурентоспроможну національну економіку, повинна інтегрувати у глобальний економічний простір, активно встановлювати економічні відносини із різними його суб'єктами. З цією метою країни світу та їх господарські структури повинні розробляти та реалізовувати стратегії свого економічного розвитку, які б дозволили їм інтегрувати у глобальну економічну систему, знайти у ній свою нішу і отримати певні вигоди для свого економічного розвитку.

Однією з основних умов реалізації визначених пріоритетів є підготовка кваліфікованих фахівців для роботи у сфері міжнародної економіки. Вивчення дисципліни «Глобальна економіка» дає їм змогу набути знання щодо становлення глобальної економіки, потенційних можливостей розвитку національних економік в умовах глобалізації, а також визначити ефективні стратегії для реалізації цих можливостей.

Мета: полягає у формуванні розуміння студентами умов і факторів становлення та механізмів функціонування глобальної економіки, засвоєнні знань щодо теоретичних положень та практичних засад розвитку глобальної економічної системи.

Основними завданнями викладання курсу «Глобальна економіка» є наступні:

- вивчення системної сутності економічної глобалізації;
- визначення глибини впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси;
- ідентифікація принципів параметрів глобального розвитку;
- визначення сучасних ринкових та інституційних методик глобального менеджменту;
- аналіз особливостей формування національних і міжнародних стратегій розвитку економіки в умовах глобалізаційних процесів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- зміст процесу глобалізації, його економічного виміру;
- концепції дослідження глобалізації;
- форми та механізми інституціонального устрою глобальної економіки;
- систему основних суб'єктів глобалізації;
- сутність глобальних проблем людства;
- основи формування глобальних ринків (товарів, послуг, технологій тощо);
- моделі економічної інтеграції у різних регіонах світу;
- загальні принципи співробітництва в умовах глобалізації.

вміти:

- визначати форми та етапи глобалізації та економічної інтеграції;
- обґрунтовувати критерії ефективності функціонування інтеграційних угруповань;
- досліджувати прояви впливу глобалізації на розвиток різних країн світу;
- проводити аналіз ефективності та виявляти закономірності розвитку й економічні чинники глобалізації та глобальних проблем людства;

визначати пріоритетні напрями та форми регіональної інтеграції України в глобальному середовищі.

ЗМІСТ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ ПАРАМЕТРИ ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Тема 1. Економічна сутність глобалізації

Чинники глобалізації. Технічні, технологічні чинники. Соціально-економічні чинники глобалізації. Культурні чинники. Морально-етичні чинники. Політичні чинники.

Становлення загальнопланетарного науково інформаційного простору, глобальної інформаційної інфраструктури. Становлення єдиного світового виробництва. Формування нової системи глобального керування. Виникнення нових глобальних економічних суб'єктів.

Систематизування поглядів на глобалізацію. Природа глобалізації. Еволюція напрямків глобалізації в економічній літературі.

Сутність глобальної економіки. Становлення глобальної економіки як науки. Унікальні характеристики глобальної економіки: рухливість фінансового капіталу, глобальна мережа комунікацій, зростаючий міжнародний поділ праці

Єдність світу: тенденції становлення. Закономірності економічної еволюції. Універсалізація сучасного світу та його багатомірність. Поняття багатомірності сучасного світу. Модерн і постмодерн про характеристику сучасного світу. Логоцентризм та плюралізм в дослідженні розвитку сучасного світу. Багатомірність світового економічного простору: сутність, ознаки, форми прояву.

Сучасні форми вияву глобалізації. Сутність поняття глобалізація. Суспільні форми життя як об'єкти глобалізації. Виміри глобалізації. Універсалізація як загальний критерій глобалізації суспільного життя. Загальне й особливе в глобалізації різних сфер суспільного життя.

Тема 2 Державне регулювання в умовах глобалізації

Глобальні регулятори конкурентності національних економік, галузей, підприємств та товарів. Економічне керування як процес прийняття рішень.

Особливості економічного керування на наднаціональному рівні. Формування глобальної системи регулювання світогосподарських відносин.

Механізми соціального регулювання в умовах глобалізації економіки.

Глобалізація, правління та національна держава.

Національна автономія в умовах глобалізації.

Міжнародні компанії як провідні носії процесу глобалізації. Сучасні тенденції розвитку ТНК. Зміни у масштабах та видах діяльності, трансформація фінансового управління. Вплив ТНК на економічну глобалізацію та його напрямки. Співвідношення процесів транснаціоналізації та глобалізації.

Міжнародні організації в розвитку процесів глобалізації. Глобалізаційна функція міжнародних торговельних організацій. Роль міжнародних фінансових організацій і глобалізації економіки. ООН як координаційний центр світового розвитку: можливості регулювання глобального розвитку.

Держави та глобальна консолідація націй. Роль національних держав у розвитку глобалізаційних процесів.

Держави-лідери та держави-аутсайтери світового економічного розвитку в процесах глобалізації. Доцентрові і відцентрові, інтернаціональні та інтранаціональні тенденції. Можливості світової консолідації націй.

Тема 3. Глобалізація світового ринку

Особливості сучасного розвитку світових товарних ринків. Мультилокальні компанії. Глобальні компанії. Транснаціональні компанії. Внутрішні ринки ТНК. Глобальні товарні ринки. Критерії глобалізації товарних ринків. Емпірична характеристика глобалізації світових товарних ринків.

Глобалізація на світових фінансових ринках. Структура національних фінансових ринків та її уніфікація. Суб'єкти глобалізації фінансових ринків. Поняття фінансирізації. Показники глобалізації світових фінансових ринків та їх характеристика. Фінансова глобалізація і посилення нестабільності світової економіки. Світові фінансові кризи.

Світовий ринок робочої сили: можливості глобального розвитку. Корпоративна культура і глобальний розвиток. Глобалізація ринку робочої сили - виклик національним економікам

Тема 4. Глобальні проблеми світової економіки

Нерівномірність економічного розвитку як закономірність функціонування глобальної економіки. Глобалізація та криза світової економіки. Поняття глобальної кризи. ТНК як носії чинників глобальної кризи.

Глобальна економічна система: зміна ролі національної держави. Поняття національної економічної

безпеки в умовах глобальної економіки. Сучасні концепції міжнародної безпеки. Розуміння національної економічної безпеки країнами світу та міжнародними організаціями.

Сучасні геополітичні концепції і доктрини безпеки. Місце та роль міжнародних організацій у системі глобальної та європейської безпеки.

Економічна безпека: прихильники та супротивники глобального розвитку

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ СВІТОВИХ РИНКІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Тема 5. Міжнародна торгівля в системі глобальної економіки

Поняття торгівлі. Прибутковість торгівлі. Інструменти державного регулювання торгівлі. Суб'єкти міжнародної торгівлі. Механізм фінансування зовнішньої торгівлі. Кредитування зовнішньої торгівлі. Міжнародна конкуренція. Основні види зовнішньоторговельної діяльності. Науково-технічне співробітництво.

Політика регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Методи регулювання зовнішньої торгівлі: економічні та адміністративні. Поняття митного тарифу. Основні функції митного тарифу. Основні завдання регулювання ЗЕД. Валютно-кредитні інструменти регулювання ЗЕД. Міжнародна торгівля послугами.

Тема 6. Міжнародний туризм в глобальній економіці

Визначення поняття туризму. Передумови виникнення туризму. Етапи. Форми туризму. Функції

туризму. Соціальна значимість туризму. Теоретико-методологічні положення туризмології. Географія туризму. Завдання рекреаційної географії. Основні завдання географії туризму.

Основні підходи до вивчення ринку туристичних послуг. Світовий ринок та його структура. Ринок послуг та його ознаки. Чинники, що стимулюють розвиток ринку послуг. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності у туризмі. Напрями взаємодії туристичного ринку та території. Структура ринку туристичних послуг. Стадії туристичного обслуговування. Рівні геопросторової організації туризму. Механізм формування та функціонування місцевого туристичного ринку.

Обіг грошей на туристичному ринку. Суб'єктивний характер фінансових відносин туристичного ринку. Функціонування суб'єктів туристичного ринку і їх ринкова діяльність. Роль маркетингу в туристичній діяльності.

Закономірності функціонування туристичного ринку. Притаманні риси туристичного процесу. Специфічні ознаки ринку туристичних послуг. Модель збалансованого функціонування туристичного ринку. Класифікація національних туристичних ринків. Основні напрями розвитку туристичного процесу.

Тема 7. Міжнародна освіта в глобальному середовищі

Поняття освітньої послуги. Характеристика освітньої послуги. Ринок освітніх послуг. Види ринків освітніх послуг.

Регулювання міжнародної торгівлі освітніми послугами. Способи поставки послуг. Основні зобов'язання в сфері послуг країн-членів СОТ. Фритредерство і протекціонізм у сфері освітніх послуг.

Методи та бар'єри політики протекціонізму.

Транснаціональна освіта. Форми організації транснаціональної освіти. Переваги та недоліки транснаціональної освіти.

Досвід окремих країн - експортерів освітніх послуг. Досвід окремих країн щодо здійснення взаємозв'язків «вуз – підприємство». Проблеми якості освітніх послуг та нострифікації дипломів. Види акредитації. Етапи процесу нострифікації. Поняття академічного кредиту. Схема академічного кредитування.

Тема 8. Україна в глобальних вимірах

Необхідність інтеграції України у глобальне економічне середовище. Форми та напрямки інтеграції України у глобальне економічне середовище. Євроатлантичний вектор інтеграційного розвитку України. Євроазійські орієнтири зовнішньоекономічного розвитку України.

Співробітництво України з міжнародними економічними організаціями. Адаптація до вимог СОТ. Співпраця з МВФ, групою Світового банку, ЄБРР.

Україна в глобалізації інформаційного середовища.

Місце України в глобальному політичному та економічному просторі.

Наслідки глобального економічного розвитку України: переваги та втрати. Стратегічні проблеми міжнародної безпеки України.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ ПАРАМЕТРИ ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Тема 1. Економічна сутність глобалізації

Контрольні питання:

1. Ознаки глобалізації
2. Які джерела та процеси формують явище глобалізації ?
3. В яких формах проявляється глобалізація ?
4. Які основні механізми глобалізації ?
5. Формування глобалістики в Україні.
6. Яка існує взаємозалежність між інтернаціоналізацією, регіоналізацією та глобалізацією ?
7. Значення глобалістики для формування стратегій розвитку сучасних світогосподарських процесів.
8. Що означає глобальна інституціоналізація світу ?
9. Яким чином проявляється локалізація глобальності ?
10. У чому суть дискурсу віртуалізації ?
11. Дайте визначення економічної сутності глобалізації.
12. . Причини виникнення глобалізації.
13. . Особливості сучасного етапу розвитку глобалізації.
14. . Глобальні кризи. Передумови виникнення і характер протікання.
15. . Міжнародні організації та їх роль в становленні глобального світового порядку.

16. . Інноваційна складова конкурентоспроможності національних економік на сучасному етапі глобального розвитку.
17. . Загальні підходи до виокремлення стадій глобального розвитку.
18. Міжнародна стратегія глобалізації.
19. Визначення глобалізації і проблема співвідношення понять глобалізація та глобалізм.
20. Основні якісні ознаки і риси глобалізації.
21. . Основні конфлікти сучасного глобалізму.
22. Цивілізаційні виміри глобалізації.
23. 73. Назвіть цикли розвитку глобалізації. Дайте характеристику кожному з них.
24. У чому полягають проблеми подальшого розвитку глобалізації?

Тестові завдання:

1. Глобалізація, на думку відомого гарвардського вченого С. Хоффмана, проявляється у трьох формах:

- а) економічній, культурній та політичній;
- б) екологічній, економічній та військовій;
- в) політичній, суспільній та науковій;
- г) технологічній, культурній та соціальній.

2. Одними з перших упровадили в науку термін «глобалізація»:

- а) В. Леонтєв, Й. Шуметер;
- б) Дж. Маклін, Т. Левітт;
- в) О. Орука, Ф. Фукуяма;
- г) М. Маліца, Ю. Цимбалюк.

3. У рамках філософсько-методологічного напрямку глобалістики досліджуються:

а) філософські засади, сутність, генезис глобальних процесів, аналізуються найбільш істотні соціально-політичні та економічні перетворення ;

б) співвідношення найважливіших понять: «глобалізація», «глобалістика», глобалізм», «глобальні проблеми»;

в) вплив процесів глобалізації на національні та локальні культури, економіку, політику, ідеологію;

г) усі відповіді є вірними.

4. До основних механізмів економічної глобалізації належать:

а) зростання конкуренції на світових товарних ринках;

б) набуття виробництвом багатонаціонального характеру внаслідок делокалізації виробничих потужностей;

в) посилення міжнародної інтеграції фінансових ринків;

г) усі відповіді є правильними.

5. Предмет глобалістики формують багатовекторні напрями наукових досліджень, один з яких:

а) природничо-науковий напрям;

б) природничо-технологічний напрям;

в) політико-культурологічний напрям;

г) економіко-прогностичний напрям.

6. Перший етап становлення глобалістики як науки припадає на:

а) 1950-ті роки;

- б) 1930-ті роки;
- в) 1960-ті роки;
- г) 1940-ві роки.

7. Міжнародна організація, яка мала вирішальне значення для формування глобалістики як науки:

- а) Паризький клуб;
- б) Лондонський клуб;
- в) Більдерберзький клуб;
- г) Римський клуб.

8. До найбільш видатних вчених, які досліджували проблеми глобалістики у СРСР, належав:

- а) Є. Федоров;
- б) Д. Боткін;
- в) М. Маліца;
- г) В. Леонтьєв.

9. Українська школа глобалістики представлена працями вчених:

- а) О. Орука, А. Костіна;
- б) А. Яншина, Ю. Трусова;
- в) Д. Лук'яненко, О. Білоруса;
- г) О. Петренко, Ю. Цимбалюка.

10. Ключовою проблемою глобалістики є проблема методологічного характеру щодо визначення історичних меж глобалізації. У зв'язку з цим, виділяють базові концепції:

а) концепція глобалізації як сучасного економічного феномена, концепція протоглобалістів;

б) концепція глобалізації як зміни форм історичного процесу (концепція «архаїчної глобалізації»);

в) концепція глобалізації як деякої позачасової властивості, що притаманна світовому суспільству (концепція Е. Азроянца);

г) усі відповіді є вірними.

11. До засновників і популяризаторів школи економічної соціології належать:

а) І. Уншліхт, А. Уорден, Г. Бем, В. Гейгер, К. Хейман;

б) Л. Фейербах, І. Фарж, Е. Флінн, А. Уоллес, М. Альперт;

в) І. Шумпетер, К. Поланьї, А. Турен, А. Етціоні, М. Вебер;

г) Ж. Дагер, Е. Атже, М. Брейді, Дж. Камерон, У. Фолкнер.

12. Основними науковими положеннями еколого-економічної школи є:

а) поєднання екологічних і економічних інтересів у процесах глобального розвитку;

б) зворотна реакція біосфери на процеси глобального розвитку внаслідок того, що глобальна природа є самоорганізованою системою, реакція якої є хоча і непрогнозованою, але неминучою в довгостроковому плані;

в) розвиток глобалістики з позицій загальносоціологічної теорії і методології. Перехід до інформаційного суспільства розглядається як магістральний шлях вирішення глобальних проблем;

г) визначеність економічних процесів сукупністю суспільних інститутів внаслідок того, що економіка є тісно пов'язаною з іншими сферами суспільного життя.

13. В основі всіх теорій глобалізації покладена:

- а) дихотомічна типологія соціальної організації «локальне / глобальне»;
- б) типологія соціальної організації «глобальне / регіональне»;
- в) типологія соціальної організації «регіональне / локальне»;
- г) типологія соціальної організації «національне / інтернаціональне».

14. Перші детально розроблені теоретичні моделі глобалізації були створені у:

- а) 1900 – 1910-х рр.;
- б) 1920 – 1930-х рр.;
- в) 1960 – 1970-х рр.;
- г) 1980 – 1990-х рр.

15. Вчений І. Уоллерстайн у своїх працях щодо глобалістики:

- а) проводить межу між традиційним типом інтеграції локальних суспільств – імперіями і сучасним типом – капіталістичною світовою економікою, що виникла у XV—XVI ст.;
- б) досліджує трансформацію економічної системи не тільки на глобальному, але й на локальному рівнях;
- в) розглядає глобалізацію як серію аналогічних, однопорядкових тенденцій у різноманітних інституціональних сферах, що в сукупності являють собою формування глобальної системи взаємозв'язку і взаємозалежності між локальними соціальними процесами;
- г) визначає глобалізацію як серію змін, що емпірично фіксуються, різнорідних, але об'єднаних логікою перетворення світу на «єдине місце».

16. Термін «віртуалізація економічної діяльності» стає суттєвим елементом в теоріях глобалізації завдяки вченим:

- а) А. Сену, М. Веберу;
- б) У. Беку, Р. Робертсону;
- в) Й. Шумпетеру, М. Кастельсу;
- г) К. Поланьї, Т. Веблену.

17. Поняття транснаціонального соціального простору дозволило вченому У. Беку поєднати під спільною назвою «глобалізація» процеси у сферах:

- а) політики, економіки, культури, екології;
- б) космобіології, культури, медицини;
- в) історії, політики, екології;
- г) науки, культури, освіти.

18. М. Уотерс у своїх працях констатує, що менше під вплив глобалізації підпадають:

- а) фінансовий ринок і споживання;
- б) товарне виробництво і ринок праці;
- в) товарне виробництво і фінансовий ринок;
- г) ринок праці і споживання.

19. За теорією А. Аппадурі, у процесі глобалізації формується «глобальний культурний потік», який складається із:

- а) етнопростору, технопростору;
- б) фінансового простору;
- в) медіа-простору, ідео-простору;
- г) усі відповіді є вірними.

20. Першим вченим, який почав оперувати розбіжністю реального та віртуального у процесі дослідження глобальних проблем був:

- а) Л. Склер;
- б) Ж. Бодрійяр;
- в) Е. Гідденс;
- г) Г. Тернборн.

21. Глобалізм за Кальченком Т.В. визначається як:

- а) ідеолого-політична платформа, своєрідна точка підрахунку, звідки виходить уся множина векторів сучасного світового економічного розвитку;
- б) поєднання діяльності людей в усіх галузях діяльності усього світу;
- в) особливий етап світового розвитку, що характеризується максимальним розвитком економіки;
- г) бурхливий розвиток науково-технічного прогресу, який сприяє підйому економічного розвитку суб'єктів господарювання на якісно вищий рівень.

22. До американської атлантистської лінії геополітики відноситься концепція:

- а) «Федеральної Імперії»;
- б) співробітництва «Європа – Третій світ»;
- в) Євродаянської імперії;
- г) політичного екстремізму.

23. Автором концепції відкритого суспільства є:

- а) З. Бжезинський;
- б) С. Хантінгтон;
- в) К. Поппер;
- г) Ж. Тіріар.

24. Континенталістська орієнтація Р. Стойкерса полягає в:

- а) об'єднанні Європи з СРСР;

- б) створенні «Федеральної Імперії»;
- в) створенні нових міжнародних інститутів для ефективного управління світовим розвитком;
- г) співробітництві Європи з країнами Третього світу

25. Концепція дисконтинуальних поясів набула розвитку в ідеологічній концепції:

- а) А. де Бенуа;
- б) З. Бжезинського;
- в) Дж. Сороса;
- г) К. Санторо.

26. Сутність третьої державно-політичної платформи, через яку реалізується сучасний глобалізм, виявляється у:

- а) поширенні західноєвропейської господарської практики, законодавства, економічних інститутів, європейської валюти (євро) в усьому світі;
- б) роз'єднанні регіональних інтеграційних об'єднань з метою збільшення свободи для розвитку економік окремих країн світу;
- в) підвищенні рівня лібералізації економічної і фінансової діяльності, розширенні сфери відповідальності міжнародних організацій, що працюють на цілі лібералізації, таких як СОТ, МВФ та інші;
- г) активізації індивідуальної підприємницької діяльності в державах, регіонах і в усьому світі.

27. Друга державно-політична платформа, яка передбачає реалізацію сучасного глобалізму через поширення в усьому світі досвіду діяльності національної економіки, спирається практичні досягнення:

- а) США;

- б) Китаю;
- в) Росії;
- г) Бразилії.

28. Найбільшою загрозою для глобальної економіки Дж. Сорос вважає ринковий фундаменталізм, який передбачає:

- а) протиборство держави із втручанням наднаціональних інститутів у регулювання національної економіки;
- б) зосередження регулювальних функцій держави тільки на внутрішньому ринку;
- в) невтручання держави в економіку;
- г) активне регулювання державою національної економіки.

29. До європейської лінії геополітики відноситься концепція:

- а) Єврорадянської імперії;
- б) консервативного оптимізму;
- в) палкого лібералізму;
- г) ліберального антифундаменталізму.

30. Реалізація будь-якої з нині існуючих державно-політичних платформ сучасного глобалізму передбачає застосування принципів моделі:

- а) Вашингтонського консенсусу;
- б) Лондонського пакту;
- в) Римського договору;
- г) Пекинського консенсусу.

Написання рефератів за темами:

1. Глобалізація, її вплив на сучасну економіку.
2. Глобалістика, етапи її становлення.

3. Особливості сучасного етапу глобалістики.
4. Базові концепції, які характеризують історичні рамки глобалізації.
5. Школи сучасної глобалістики.
6. Дихотомічна типологія «локальне / глобальне» у теоріях глобалістики.
7. Трагування терміна «глобалізація» у дослідженнях вчених-глобалістів.
8. Дискурс віртуалізації у глобалістиці.
9. Теоретична база сучасного глобалізму.
10. Атлантична лінія геополітики, її теоретичне обґрунтування.
11. Континенталізм і його теоретична база.
12. Державно-політичні платформи, через які реалізується сучасний глобалізм

Тема 2 Державне регулювання в умовах глобалізації

Контрольні питання:

1. Стратегії держав в системі глобальних економічних відносин.
2. Опишіть стратегічні пріоритети державного менеджменту.
3. Роль держави в глобалізаційних умовах розвитку.
Стратегія держави в системі глобальних економічних відносин.
4. Глобалізація і стратегічні пріоритети державного менеджменту
5. Регуляція і дерегуляція економіки країн в умовах глобалізації
9. Менеджмент світової глобальної економіки.

Тестові завдання:

1. Регіон за назвою «Родючий півмісяць» знаходився у давнину:

- а) Центральній Америці;
- б) у Китаї;
- в) на Близькому Сході;
- г) на території Індії.

2. Епоха великих географічних відкриттів розпочалася в:

- а) XIV ст.;
- б) XV ст.;
- в) XVI ст.;
- г) XVII ст.

3. Великі географічні відкриття тривали

- а) 50 років;
- б) 100 років;
- в) 200 років
- г) 300 років.

4. Світовий ринок є поняттям:

- а) вужчим, ніж «світове господарство»;
- б) тотожним поняттю «світове господарство»;
- в) ширшим ніж поняття «світове господарство»;
- г) яке зовсім не стосується поняття «світове господарство».

5. Поняття «міжнародні економічні зв'язки» є поняттям:

- а) вужчим, ніж поняття «міжнародна торгівля»;
- б) ширшим, ніж поняття «міжнародна торгівля»;
- в) тотожним поняттю «міжнародна торгівля»;

г) яке зовсім не стосується поняття «жінбарна торгівля».

6 До основних функцій мита не належить:

- а) фіскальна;
- б) захисна;
- в) балансувальна;
- г) факторингова.

7. Вартість нетарифних бар'єрів розраховують як еквівалент:

- а) адвалорного мита;
- б) комбінованого мита;
- в) специфічного мита;
- г) альтернативного мита.

8. Митні тарифи не класифікуються за:

- а) напрямом руху товарів;
- б) способом встановлення тарифів;
- в) країною походження товару;
- г) рівнем їх досконалості.

9. Нетарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі не вимірюють:

- а) часткою тарифних позицій, на які поширюються нетарифні обмеження;
- б) часткою вартості експорту чи імпорту, яка охоплена нетарифними обмеженнями;
- в) співвідношенням цін світового ринку і внутрішніх цін, що зазнають експортних або імпортних обмежень;
- г) жодними вартісними показниками.

10. До нетарифних методів регулювання зовнішньої торгівлі не належать:

- а) ембарго;
- б) квоти;
- в) ліцензування;
- г) оподаткування іноземних товарів на внутрішньому ринку.

11. Методами прихованого протекціонізму не є:

- а) технічні бар'єри;
- б) внутрішні податки і збори;
- в) державні закупівлі товарів і послуг;
- г) ліцензування.

12. До регулювання міжнародної торгівлі не застосовують такий режим:

- а) нації найбільшого сприяння;
- б) національний;
- в) преференційний;
- г) нації найменшого сприяння.

13. До фінансових методів зовнішньоторговельної політики не належать:

- а) субсидії;
- б) факторинг;
- в) експортні кредити;
- г) демпінг.

14. Англійський економіст Адам Сміт жив і творив раніше ніж:

- а) Д. Х'юм;
- б) Д. Рікардо;
- в) Т. Ман;
- г) меркантилісти.

15. Ознакою транснаціональної компанії не вважається:

- а) реалізація продукції більше, ніж в одній країні;
- б) розміщення підприємств в двох чи більше країнах;
- в) відсутність у неї виробничої діяльності;
- г) працевлаштування у ній резидентів різних країн.

16. Немає такого типу транснаціональних компаній:

- а) горизонтально інтегрованих;
- б) уніфікованих;
- в) вертикально інтегрованих;
- г) диверсифікованих.

17. До політики заміщення експорту вдавалися:

- а) економічно розвинені країни;
- б) країни соціалістичного табору;
- в) країни «третього світу», що здобували незалежність;
- г) європейські країни з середнім рівнем економічного розвитку.

18. Міжнародну торгівлю послугами не можна регулювати шляхом встановлення обмежень на:

- а) пересування надавачів послуг;
- б) пересування споживачів послуг;
- в) діяльність зарубіжних фірм, що надають послуги за кордоном;
- г) створення на внутрішньому ринку філіалів іноземних компаній з надання послуг.

Тема 3. Глобалізація світового ринку

Контрольні питання:

1. Світовий ринок у системі міжнародних економічних відносин.
2. Глобалізація ринків і глобалізація виробництва. Міжнародна спеціалізація.
3. Глобалізація міжнародного фінансового ринку.
4. Державне регулювання міжнародної торгівлі в системі глобальної зовнішньоекономічної діяльності.
5. Інвестиції: класифікація та тенденції в умовах глобалізації.
6. Сутність міграційних процесів в умовах глобалізації.
7. Моделі трудових відносин на сучасному світовому ринку праці.

Тестові завдання:

1. Найвищою формою міжнародної економічної інтеграції є:

- а) зона вільної торгівлі;
- б) митний союз;
- в) економічний і валютний союз;
- г) спільний ринок.

2. Найнорсііпон» формою міжнародної економічної інтеграції є:

- а) митний союз;
- б) зона вільної торгівлі;
- в) спільний ринок;
- г) економічний і валютний союз.

3. На початку липня 1947 року план надання Сполученими Штатами Америки допомоги Європі у відбудові зруйнованого війною господарства виклав:

- а) Ф. Рузвельт;
- б) Г Трумен;
- в) Дж. Маршалл;
- г) Дж. Кеннан.

4. Ідею створення наднаціональної організації у сфері вугілля і сталі запропонував:

- а) В. Черчілль;
- б) Ж. Монне;
- в) Ш. де Голль;
- г) Г. Вільсон.

5. Паризький договір про утворення Європейського

об'єднання вугілля і сталі було укладено у травні:

- а) 1948 р.;
- б) 1949 р
- в) 1950 р.;
- г) 1951 р.

6. Договір про утворення «Спільного ринку» було укладено 25 березня 1957 р. у:

- а) Парижі;
- б) Брюсселі;
- в) Римі;
- г) Лондоні.

7. Договір про створення Європейського Союзу було укладено у Маастрихті:

- а) 17 лютого 1986 р.;
- б) 27 лютого 1986 р

- в) 7 лютого 1992 р.;
- г) 1 січня 1995 р.

8. Валюту євро було запроваджено у готівковий обіг:

- а) 1 січня 1999 р.;
- б) 1 січня 2000 р.;
- в) 1 січня 2001 р.
- г) 1 січня 2002 р.

9. 1 січня 2002 р. у готівковий обіг євро запровадила:

- а) Велика Британія;
- б) Ірландія;
- в) Данія;
- г) Швеція.

10. Ніцька угода від 26 лютого 2001 р. передбачала:

- а) стабілізацію кількості країн—членів Є; ;
- б) зменшення кількості країн—членів ЄС;
- в) збільшення кількості країн—членів ЄС;
- г) розпуск ЄС в історичному майбутньому.

11. Конституція Європейського Союзу була підписана 29 жовтня 2004 р. керівниками такої кількості держав-членів ЄС:

- а) 9;
- б) 12;
- в) 15;
- г) 25.

12. Сучасне світове господарство - це:

а) поступальний розвиток економіки усіх країн на ринкових засадах шляхом раціонального використання ресурсів;

б) система відносин органічно поєднаних національних господарств, що взаємодіють завдяки наднаціональному господарському механізму на основі інтернаціоналізації технологічного способу виробництва;

в) система економічних законів, яка управляє розвитком всесвітнього господарства;

г) міжнаціональний механізм регулювання світового економічного співробітництва.

13. Об'єктивні засади функціонування світового господарства:

а) різне географічне положення країн та особливості їх розвитку;

б) національні традиції і культура, звичаї, історична спадщина;

в) політичний устрій, державна політика, спосіб суспільного життя;

г) міжнародний поділ праці, світовий ринок, інтернаціоналізація суспільного виробництва.

14. Інтернаціональна форма суспільного поділу праці, що базується на спеціалізації і кооперації країн у виробництві та обміні благ, називається:

а) міжнародною;

б) загальною;

в) частковою;

г) одиничною.

15. Світовий ринок як передумова виникнення сучасного всесвітнього господарства представляє собою:

- а) місце, де відбувається купівля-продаж товарів різних країн;
- б) механізм дії закону вартості у глобальному просторі;
- в) розвинуту сферу товарного обміну, що ґрунтується на міжнародному поділі праці;
- г) самостійне функціонування національних ринків окремих країн, які співробітничать між собою.

16. Інтернаціоналізація економіки відбувається у першу чергу завдяки:

- а) розвитку продуктивних сил, зокрема, підвищенню якості трудових ресурсів;
- б) взаємопереплетінню і об'єднанню різних форм капіталу між країнами;
- в) ліквідації світової системи колоніалізму;
- г) розвитку світогосподарських зв'язків між країнами на основі відкритості національних економік.

17. Структуру світового господарства утворюють такі основні групи країн:

- а) розвинуті держави із соціальною ринковою економікою;
- б) країни, що розвиваються в напрямі ринкового господарства;
- в) країни з перехідною економікою;
- г) усі відповіді правильні.

18. Забезпечення певних гарантій щодо належної економічної безпеки країни дає політика:

- а) реекспорту та реімпорту;

- б) позбавлення можливості споживати ті блага, які не виробляє своє господарство;
- в) захисту інтересів національного виробника (протекціонізм);
- г) свобода торгівлі (фритредерство).

19. До характерних нині тенденцій розвитку світового господарства можна віднести:

- а) розширення сфери дії принципів ринкової економіки;
- б) включення у світогосподарський процес абсолютної більшості країн планети;
- в) посилення координації господарської діяльності та співробітництва між державами;
- г) усі відповіді правильні.

20. Процес глобалізації, що активно розвивається на рубежі XX-XXI століть, означає:

- а) вищий ступінь інтернаціоналізації суспільного життя;
- б) зростаючу взаємозалежність й поступове просування до однорідності господарства різних країн;
- в) втягування усього світу у відкриту систему економічних, політичних та культурних зв'язків на основі інноваційних, комунікативних та інформаційних технологій;
- г) усі відповіді правильні.

21. Вищим проявом глобалізації є міжнародна економічна інтеграція, тобто:

- а) процес поступового зближення і взаємодії національних господарств, спрямованих на створення єдиної світової (наднаціональної) економічної системи;

б) Європейський союз та інші міжнародні організації (у межах світового господарства зараз налічується близько ста інтеграційних угруповань);

в) транснаціональні корпорації— міжнародні за характером своєї діяльності, але національні щодо контролю над ними;

г) виникнення транснаціонального монополістичного капіталу, просування за кордон підприємницької діяльності.

22. Що не віщує небезпеку для країн із слабкішою економікою від глобалізації:

а) діяльність монополістичного транснаціонального фінансового капіталу;

б) загострення конкуренції на міжнародних ринках;

в) використання переваг і нових можливостей на основі поглиблення світового поділу праці;

г) посилення зовнішнього впливу на національну культуру, поступове розмивання духовних цінностей окремих народів.

23. Цивілізаційна глобалізація повинна зводитися до:

а) фритредерської комерціалізації усіх сфер людської діяльності;

б) взаємозбагачення соціально-економічного і духовно-культурного життя всіх народів;

в) підкорення соціокультурних цінностей одних країн іншим на підґрунті інтеграції;

г) правильної відповіді немає.

24. Система міжнародних економічних відносин виражає:

а) сукупність господарських зв'язків і залежностей, які склалися у зовнішньому просторі внаслідок співробітництва між різними суб'єктами всесвітнього господарства;

б) об'єднання економік окремих держав під керівництвом наднаціональних органів управління;

в) спеціалізацію країн на виробництві та експорті тих товарів, у виготовленні яких вони мають абсолютні переваги;

г) правильної відповіді немає.

25. Найпершою формою міжнародного співробітництва, а значить і економічних відносин між країнами, стала:

а) міграція робочої сили;

б) світова торгівля;

в) конвертованість валюти;

г) освоєння джерел енергії та сировини.

26. Стратегічною формою міжнародних економічних відносин слід вважати сьогодні у першу чергу:

а) ввіз і вивіз капіталу;

б) світові валютно-фінансові зв'язки;

в) науково-технічне співробітництво;

г) спільну боротьбу із злочинністю.

27. Існують дві протилежні доктрини у галузі міжнародного обміну

а) імпорт і експорт товарів та послуг;

б) фритредерство і протекціонізм;

в) торговельний і платіжний баланси країн;

г) усі відповіді правильні.

Тема 4. Глобальні проблеми світової економіки

Контрольні питання:

1. Сировинна проблема світової економіки
2. Глобальні проблеми, їх сутність, класифікація й ознаки.
3. Глобальні проблеми розвитку світової економіки.
4. Вирішення глобальних продовольчої та ресурсно-енергетичної проблеми.
5. Проблема подолання бідності і відсталості
6. Які проблеми взаємодії людини і природи загострює глобалізація?
7. У чому полягає блок проблем, пов'язаних з соціальними і воєнно-політичними відносинами між країнами?
8. Чому вирішення глобальних проблем людства вимагає зусиль усіх країн?
9. Які погляди щодо пріоритетності планетарних проблем існують сьогодні серед науковців?
10. У чому суть демографічної проблеми?
11. Чому проблема зростання кількості населення є однією з найгостріших?
12. У чому суть екологічної проблеми?
13. У чому полягає проблема збереження лісів?
14. Які проблеми планетарного масштабу пов'язані з використанням землі і збереженням її родючості?
15. Чи намагаються до вирішити екологічні проблеми всі країни світу?
16. У чому суть проблеми збереження миру на землі?

17. Якої шкоди довкіллю (окрім мільйонів людських трагедій) завдають військові конфлікти?

18. Які регіональні об'єднання країн створено для вирішення глобальних проблем людства?

19. Яких форм набуває міжнародне співробітництво з проблем охорони навколишнього середовища й окремих проблем, які виникають у зв'язку з глобальними загрозами?

20. Які громадські організації з охорони довкілля й збереження планети є найбільш відомими у світі?

Тестові завдання:

1. Найзагальнішою метою державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності є:

а) встановлення високих митних тарифів на товари, що ввозяться з-за кордону;

б) створення сприятливих умов для розширеного відтворення всередині країни за рахунок вигідного міжнародного співробітництва;

в) валютні обмеження, підвищення вимог до технічних, санітарних та інших стандартів щодо якості продукції;

г) забезпечення необхідними робочими місцями висококваліфікованих працівників у межах країни.

2. Найгострішою загальною проблемою міжнародного співробітництва в сучасний період стає:

а) дотримання прав і свобод працівника, утвердження соціальної справедливості;

б) забезпечення рівного доступу усіх країн на світовий ринок, усунення дискримінації;

в) спільне вирішення глобальних проблем людства;

г) усунення циклічності суспільного відтворення.

3. Глобальними вважаються проблеми, які:

а) сприяють виживанню і розвитку людей за екстремальних умов;

б) є всезагальними (планетарними), загрожують людству в цілому і потребують об'єднання зусиль усіх країн для їх вирішення;

в) породжені науково-технічними революціями, принциповими оновленнями технологій виробництва;

г) означають міжнародне співробітництво в усіх сферах економіки задля добробуту людей.

4. Розрізняють глобальні проблеми:

а) національні;

б) регіональні;

в) континентальні;

г) правильної відповіді немає.

5. Економічна безпека країни переважно залежить від:

а) стану розв'язку глобальних проблем;

б) обмеженості усіх видів ресурсів та джерел енергії;

в) рівня відкритості національної економіки, загострення її чутливості до екзогенних (зовнішніх) факторів розвитку;

г) компетентності зовнішньої економічної політики держави.

6. Під залежністю національної економіки розуміють головним чином:

а) такі причинні зв'язки, при яких внутрішній процес виробництва у країні контролюється в основному силами зовні;

- б) наявність зовнішнього державного боргу;
- в) використання іноземної валюти у грошовому обігу країни;
- г) вплив світового ринку на розвиток національного господарства.

7. Економічна залежність має місце тоді, коли:

- а) держава змушена пристосовуватися до вимог іноземних партнерів, які диктують їй свою волю щодо спрямування розвитку національного господарства;
- б) всупереч власним інтересам здійснюються економічні зв'язки з іншими країнами;
- в) практикується невивідне зовнішнє співробітництво;
- г) обмін на світовому ринку нееквівалентний.

8. Глобалізація світогосподарських зв'язків впливає на економіку слаборозвинутих країн поки що в основному:

- а) незначно;
- б) позитивно;
- в) негативно;
- г) відчутно.

9 Глобальні проблеми світу класифікують по сферах:

- а) суспільних взаємовідносин (загроза термоядерної війни, відсталість частини країн і окремих регіонів, світові кризи тощо);
- б) взаємодії суспільства з природою (ресурси, екологія, утилізація відходів, раціональне використання землі та ін.);
- в) розвитку людини та забезпечення її майбутнього (ергономіка, подолання епідемій і тяжких хвороб,

культурно-моральні проблеми, не стабільність сімей, боротьба із міжнародною злочинністю, наркобізнесом, тероризмом, демократизація та охорона прав людини і т.п.);

г) усі відповіді правильні.

10. Першочерговою для людства є надпроблема:

а) продовольча;

б) забезпечення миру, відвернення нової світової війни;

в) демографічна;

г) енергетична.

11. Вчені називають основний шлях вирішення глобальних проблем світу:

а) забезпечення екологічного розвитку господарства;

б) запровадження енергозберігаючих технологій;

в) демілітаризація економіки, конверсія;

г) усунення злочинності, голоду, неграмотності людей.

12. Інші шляхи розв'язання глобальних проблем:

а) оптимізація управління процесом зростання народонаселення;

б) пріоритетність загальнолюдських цінностей у відтворенні суспільства;

в) припинення процесів маргіналізації та подальшої поляризації багатства і бідності;

г) усі відповіді правильні.

13. При наявності суперечності між світовим економічним розвитком і соціальним прогресом людства виникають:

- а) об'єктивні умови щодо перетворення глобалізації на її негативну реальність, що веде до появи нових глобальних проблем;
- б) певні можливості для покращення життя людей;
- в) унеможлиблюється реакційна політика окремих держав,
- г) симптоми оздоровлення процесу суспільного відтворення, як окремих країн, так і людства в цілому.

14. Енергетична проблема спричинена:

- а) ростом енергоспоживання;
- б) низькою якістю паливних ресурсів;
- в) використанням нетрадиційних джерел енергії.

15. Демографічний вибух у ХХ ст. спричинений:

- а) зростанням кількості міст у світі;
- б) високим рівнем розвитку промисловості в розвинутих країнах;
- в) суттєвим зниженням рівня смертності в країнах, що розвиваються.

16. Яка з міжнародних організацій координує роботу з подолання глобальних проблем людства?

- а) АСЕАН;
- б) СНД;
- в) ЄС;
- г) ООН.

17. На якому континенті знаходиться «полюс голоду»?

- а) Австралія;
- б) Африка;
- в) Євразія;

г) Південна Америка.

18. Які частини Світового океану є найбільш забрудненими?

- а) Територіальні води;
- б) Відкрита акваторія;
- в) Шельфові зони.

19. Який з континентів має найбільшу частку природоохоронних територій в загальній площі?

- а) Північна Америка;
- б) Євразія;
- в) Африка;
- г) Австралія.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ СВІТОВИХ РИНКІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Тема 5. Міжнародна торгівля в системі глобальної економіки

Контрольні питання:

1. Глобалізація виробничих процесів.
2. Тенденції розвитку світового ринку продовольства.
3. Глобалізація світових ринків та її масштаби.
4. Характеристика і особливості фінансової глобалізації.
5. Передумови і особливості інвестиційної глобалізації.
6. Основні тенденції розвитку світової торгівлі.
7. Охарактеризуйте методи регулювання зовнішньої торгівлі.

8. Міжнародна економічна інтеграція
9. Глобальна макроекономічна політика у галузі науково-технічних відносин.
10. Міжнародна освітня стратегія.
11. Європейське співтовариство у світовій економіці.
12. Перспективи розвитку світової економіки.
13. Місце України у глобальних вимірах стійкого розвитку.
14. Підприємництво в умовах глобалізації. Україна і СОТ.
15. Проблеми інтеграції України в НАТО та ЄС.
16. Україна у глобалізації й електронному світі.
17. Проблеми транскордонної єврорегіоналізації.
18. Світова торгівля та тенденції її розвитку
19. Відмивання брудних грошей: сутність, способи, протидія
20. Офшорні зони та офшорні фонди: сутність, роль у глобальній економіці

Тема 6. Міжнародний туризм в глобальній економіці

Контрольні питання:

1. Основні поняття міжнародного туризму: туризм, турист, туристичний продукт, просування туристичного продукту.
2. Види туризму: міжнародний та внутрішній туризм.
3. Суб'єкти, що здійснюють та/або забезпечують туристичну діяльність: турагенти, туроператори.
4. Визначте закономірності функціонування міжнародного туристичного ринку.

5. Охарактеризуйте ринок туристичних послуг та його територіальну організацію.
6. Опишіть регуляторні механізми ринку туристичних послуг
7. Індустрія туризму в умовах глобалізації: сутність та структура
8. Міжнародний туризм та тіньові геоекономічні реалії: проблеми та рішення
9. Назвіть фактори розвитку міжнародного туризму.
10. Спробуйте розкрити та систематизувати фактори, які зумовлюють швидке зростання торгівлі послугами.
11. Стан та перспективи розвитку туризму та готельно-ресторанної індустрії

Тема 7. Міжнародна освіта в глобальному середовищі

Контрольні питання:

1. Розкрийте поняття освітньої послуги та визначте методи регулювання міжнародної торгівлі освітніми послугами.
2. Проблеми якості освітніх послуг та нострифікації дипломів
3. Фритредерство і протекціонізм у сфері освітніх послуг.
4. Специфіка розвитку вищої освіти в період глобалізації
5. Проблеми управління освітніми процесами у вищій та середній школі.
6. Головні тенденції розвитку вищої освіти в європейських країнах.

7. Роль та місце фундаментальних дисциплін в системі освіти.

8. Індивідуалізація навчання та шляхи її впровадження

9. Структура та форми організації процесу навчання.

10. Проаналізуйте головні тенденції розвитку вищої освіти в Європі.

11. Визначте найважливіші історичні етапи Болонського процесу.

12. Мета та шляхи розвитку Болонського процесу.

13. Доведіть твердження "українська освіта – частина євроінтеграції."

14. Проаналізуйте зміст поняття "індивідуалізація навчання."

15. Назвіть психологічні особливості індивідуальності, визначте їх зв'язок.

16. Розкрийте зміст поняття "індивідуальний стиль діяльності."

17. Головні тенденції розвитку освіти в європейських країнах.

18. Болонський процес в Україні.

19. Роль та місце фундаментальних дисциплін в загальній системі освіти.

20. Індивідуалізація навчання та шляхи її впровадження.

21. Структура та форми організації процесу навчання.

22. Навчання як різновид педагогічного спілкування.

23. Умови ефективного розвитку особистості майбутнього фахівця.

24. Формування професійної свідомості.

25. Особливості соціально-культурної інфраструктури вузу.

26. Бібліотека як складова соціально-культурної інфраструктури вузу.

Тестові завдання:

1. Головна мета Болонського процесу - це:

- а) створення ідентичної систем освіти у різних країнах;
- б) сприяння необхідним європейським вимірам у вищій освіті;
- в) формування єдиного центру керування вищою освітою.

2. Фундаменталізація навчання - це:

- а) збільшення кількості дисциплін гуманітарного циклу;
- б) збільшення кількості дисциплін за фахом;
- в) збільшення кількості загальноосвітніх дисциплін.

3. Індивідуалізація навчання - це:

- а) урахування індивідуально-психологічних особливостей студентів, змісту дисципліни;
- б) індивідуальне навчання;
- в) посилення індивідуального впливу викладача на студентів.

4. Навчання у широкому значенні розглядається як:

- а) один із найважливіших видів діяльності людини;
- б) засвоєння відповідної кількості інформації;
- в) формування вмінь та навичок.

5. Провідною формою організації навчального процесу у вузі є:

- а) практичне заняття;
- б) лекція;
- в) семінарське заняття.

6. Педагогічне спілкування - це:

- а) процес навчання;
- б) процес виховання;
- в) процес взаємодій між викладачем та студентами.

7. До професійної свідомості фахівця належать:

- а) професійні знання та цінності;
- б) темп роботи;
- в) індивідуальний стиль діяльності.

8. У загальній соціально-культурній структурі вузу бібліотека розглядається як :

- а) складова даної структури;
- б) повністю самостійна установа;
- в) частково самостійна установа.

9. Мета студентського самоврядування це:

а) забезпечення та захист прав та інтересів студентів;

- б) самостійне керівництво вузом;
- в) організація дозвілля студентства.

10.Первинна структурна одиниця системи самоврядування це:

- а) деканат;
- б) загальні збори студентства;
- в) академічна група.

Тема 8. Україна в глобальних вимірах

Контрольні питання:

1. Еволюція сучасної міжнародної економічної інтеграції.
2. Євроінтеграційна стратегія України і проблеми її реалізації.
3. Співробітництво Україна – СОТ.
4. Основні конфлікти сучасного глобалізму.
5. Проблеми інтеграції України в НАТО і ЄС.
6. Наслідки розширення ЄС і проблеми геоекономічного статусу України
7. Україна і євразійська регіональна інтеграція
8. Співробітництво України з міжнародними економічними організаціями
9. Стратегія МВФ в Україні
10. Масштаби та напрями реалізації українсько-російського економічного співробітництва.
11. Статус держав в умовах глобалізації

Рекомендована література

Базова

1. І.О. Бочан, І.Р. Михасюк. Глобальна економіка. Підручник. – Київ: «Знання» 2011, 403 с.
2. Світова економіка: Підручник / А.С. Филипенко, В.С. Буткін, О.І. Рогач та ін.. – К.: Либідь, 2012. – 640 с.

Допоміжна

1. Глобальна економіка ХХІ ст.: людський вимір: Монографія / Д.Г. Луцяненко, А.М. Поручник, А.М. Колот [та ін.] за заг.ред. д-ра екон. наук, проф.. Д.Г. Луцяненка та д-ра екон. наук, проф.. А.М. Поручника. – К.Київ: КНЕУ, 2009. – 420 с.
2. Чернега О.Б. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник під ред.. О.Б. Чернеги / Чернега О.Б., Маловичко А.С., Матвєєва В.Ю., Шеремет Т.Г., Горіна Г.О., Семенов А.А., Іваненко І.А., Озаріна О.В., Білозубенко В.С., Абрашка О.В. – Львів: «Магнолія 2006», 2012. – 544 с.
3. Дж. Майер і Д.Олескевич. Міжнародне середовище бізнесу: конкуренція та регулювання у глобальній економіці / пер. з англ. – К.:Либідь,2009. – 703 с.
4. Черніков Г.П., Чернікова Д.А. Европа на рубеже ХХ-ХХІ вв.: проблеми економіки: Посobie для ВУЗов / Г.П. Черников, Д.А. Черникова. – М: Дрофа, 2010. – 415 с.
5. Міжнародна інтеграція: учебное пособие / под. ред.. О.Б. Чернеги. – II узд. Обнов.идоп. – Донецк: «Каштан», 2009. – 350 с.
6. Мочерний С.В., Ларіна Я.С., Фомішин С.В.. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія. – К.: Ника-центр, 2006. – 200с.

7. Интегрированные структуры бизнеса в мировой экономике. Гобатов В.П.: Монография. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2008. – 167 с.

8. Л.А. Хасис. Мировая розничная торговля: основные тенденции. – М.: «УРСС», 2007. – 80 с.

9. Андросова, Шталь. Торговельна політика та комерційна дипломатія: Навчальний посібник. - Харків, 2006. - 269с.

10. Європейська інтеграція: навч. посібн. / Я.Й. Малик, О.І. Береза. – К.: «Знання», 2011. – 422 с.

11. Лукьяненко Д.Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності. – К.: КНЕУ, 2008. – 204 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної Служби статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>

2. Європейський вибір України [елек. ресурс]. – Режим доступу: <www.minyust.gov.ua/7g.html>.

3. План стратегії України в умовах глобалізації [елек. ресурс]. - Режим доступу: <www.delukr.ses.eu.int>.

Навчальне видання

ШТАЛЬ Тетяна Валеріївна
ТИЩЕНКО Оксана Олегівна

ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Методичні рекомендації до семінарських та практичних занять
для студентів денної та заочної форми навчання
напряму підготовки 7.03050301 «Міжнародна економіка»

В авторській редакції